

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. június 1.

Vasárnap.

XXI. évfolyam. 44. szám.

Felélős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendők.

Hirdetmények díja:
4 ha-ás s petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitlór sora 30 fillér.
A hirdetések s nyitlók díja előre fizetendő.

Az új kereskedelmi miniszter az iparról.

Láng Lajosnak, az új kereskedelemügyi miniszternek még nem volt alkalma programját az egyedül illetékes helyen, a képviselőház plenuma előtt kifejteni, miért is kétszeres figyelemmel lesik alkalmi nyilatkozatait, melyekből esetleg következtetéseket akarnának levonni e programra. Belépése a Széll-kabinetbe már magában is program ugyan, mely az összes gazdasági érdekek ápolásáttüzi ki célul; de sok függ a módszertől is, melylyel e cél elérésére törekszünk. Az országos iparegyesület jubileuma alkalomával az új kereskedelmi miniszter, aki kinevezése óta igen tartózkodó nyilatkozataiban, mégis mondott egy szót, mely bizonyos utmutatást foglal magában. Az iparegyesület védnökének, József főherczegnek az a dicső gondolata volt, hogy Zichy Jenő gróf üdvözlő beszédére adott válaszában idézte felejthetetlen édes atyjának, József nádornak egy hatvan év előtt tett nyilatkozatát, mely szerint a magyar mezőgazdaság ipar nélkül meg nem élhet. Saját nézetét pedig eszavakkal fejezte ki a magas védnök: „A magyar gazda előteremti a nyers terméket, az iparos feldolgozza, a kereskedő tovább szállítja.” A főherczeg e szavaiban boldogult atya mondásának már kiterjesztésével találkozunk, amennyiben a hivatászerű kereskedelemnek nem létjogát, hanem hasznos és szükséges voltát is elismeri. A kereskedelmi miniszter megragadta az alkalmat, hogy köszönetet mondjon a főherczegnek a meleg érdeklődésért, melylyel a munka iránt viseltetik s hogy egyuttal kifejezze azt a meggyőződését, hogy az ország jövő fejlődésének egyedüli gazdasági alapja csak gazdag ipar lehet. Gazdag, erős ipar pedig csak úgy létesülhet, ha annak előfeltételeit megteremtjük, ha a vállalkozási szellemet buzdítjuk, a magán törekvést szeretettel és nyomatékosan támogatjuk. Miután pedig az új kereskedelemügyi miniszterről tudjuk, hogy nem barátja az üres frázisoknak, programja lényeges pontjának az ipar hatalmas elősegítését tekinthetjük, mely pontnak megvalósulása különösen a szívén fekszik, mihez az eszközöket nem fogják tőle megvenni, mert a mezőgazdaság egy maga lehetetlen, hogy képes legyen a folytonosan növekvő közterheket fedezni, miután már most túlterhelés miatt panaszkodik és könnyítés után törekszik.

A kvóta bizottság ülése. A magyar kvóta-bizottság Budapesten május 28-án ülést tartott. Miután a bizottság elhatározta, hogy az ország érdeke megköveteli, hogy véget kell vetni az uralkodó bizonytalanságoknak, és miután az a szempont is érvényesült, hogy a két állam között: béke és egyetértés érdekében a korona döntése elkerülendő, a magyar kvóta-bizottság elfogadta az osztrák kvóta-bizottság időterminusát már csak azért is, mivel ha a magyar bizottság ragaszkodik eredeti álláspontjához, hogy a mostani kvóta-arány 1911. december 31-ig meghosszabbítsák, úgy teljes lehetetlenség lett volna, hogy július elsejéig a kvóta-bizottságok megállapodásai törvénybe iktassanak.

Igy tehát a magyar kvóta-bizottság elfogadta az osztrák kvóta-bizottság időterminusát és a mostani kvóta-arány 65,4, 34,6, 1909. december 31-ig meg fog hosszabbítani. A magyar kvóta-bizottság tagjai ehhez a megállapodáshoz egyhangulag hozzájárultak, míg az osztrák kvóta-bizottság 5 tagjai a provizóriumot csak egy évre akarta meghosszabbítani. A két kormány a megállapodásról haladéktalanul értesítettik, úgy hogy június első felében a két kormány megegyező törvényjavaslatokat fog benyújtani.

A zirczi választás. A zirczi pótválasztáson Udvardy, a néppárt jelöltje 32 szótöbbséggel a kerület képviselőjévé választották.

A kereskedelmi miniszter mandátuma. Csaczáról táviratozzák: Láng Lajos kereskedelmi minisztert nagy lelkesedéssel megválasztották a csaczai kerület országgyűlési képviselőjévé.

Ügyvédi kamarai választások. A brassói ügyvédi kamara folyó hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén megválasztotta a kamara választmányát. Elnök lett Harmath Lajos, elnökhelyettes Demján Simon, titkár Zakariás János dr., ügyész Borosnyai Dániel, pénztáros Steinhart Samu dr., választmányi tagok: Jekel Gyula, Mandl Adolf dr., Mayer József, Popescu Viktor, Puscaru József, Reich Ágoston, Vajna Gábor dr.; Weisz Ignác dr., póttagok: Philippi Frigyes, Bánffy Zsigmond dr., Schnell Károly Ernő dr.

Készülődés a székely-kongresszusra.

Régóta és sokat írnak mindenfelől a székelyföldre, illetve a székelynép bajairól. Nem tudom, hogy a kik irtak és írják, ismerik-e mind a székelyt? és a mit írnak, azt tapasztalatukból, meggyőződésből írják-e?

Ismeretes, hogy újabbán kérdéssről alig jelent meg annyi újságcikk, mint az ugynevezett székely kérdéssről; de azért azokból nem igen lehet meg tudni, hogy tulajdonképen hát mi is az a székely kérdés. A nézetek, a vélemények idevonatkozólag nem egyezők, sőt nagyon is eltérők.

Az egyik székelyt akar menteni; a másik meg azt kérdi, hogy hát miben és miből akarja menteni? Az egyik azt mondja, hogy nem tud a székely élni, kénytelen elhagyni hazáját, kiköltözni abból, menjünk segítségére s telepítsük oda, a hol gyér a magyar és erősítsük magunkat vele; a másik meg azt mondja, hogy hagyjanak békét, ne vigyék innen el az embert, most sincs munkás erőnk, ma holnap még házi cselédek sem kapunk. És így tovább.

No, de ha eltérők is a nézetek, és ha nem is olyanok az állapotok, mint a hogy azt a vándor

újságírók festik, de azért tagadni nem lehet, hogy baj van, még pedig régóta, és azzal már valahára foglalkozni kell.

Tagadni nem lehet, hogy nyomorúságban él a nép, e fölött keservesen panaszkodik, nem bírja a ráneheződő terhet, a mely annyiféle, hogy számba sem tudja venni s számban sem tudja tartani.

Kevés a földje, annak terméséből nem igen bírja kiadásait fedezni. A lakosság ugyan általában talán ma sem sűrűbb, mint eddig volt, mert a többség lassu hullámozásban észrevétlenül elárad különböző irányban mindenfelé úgy, hogy ma az országban mindenütt van székely. De a honmaradotaknak mégis nehéz az élet.

A szükségletek nagyon megsokasodtak, a jövedelmi források pedig ennek megfelelőleg nem szaporodtak. Kiadásai fedezésére kölcsönhöz nyúlt, azt nem fizette, adósságba keveredett. Ugy el van a nép adósodva általában mindeafelé, hogy fogalma sincs arról annak, a ki a néppel nem érintkezik. Ez a legnagyobb baj, a mi a székelyt nyomja. A mit munkájával keres, azt kamatba kell, hogy adja, és így sem győzi, váltót ad róla; váltóval el van árasztva az egész székelyföld. Kezdődött pedig ez azáltal, hogy a pénzügyetknél könnyen jutott pénzhez, azt felvette, nem tudta vagy nem is akarta fizetni s az adósság kezdette fogtatni Tudok esetet, hogy annyi kölcsönt vett föl, hogy az apjától örökölt ősi kis székely birtoka nem ér annyit; és kapott rá, adtak neki; pedig tudhatták, hogy hogyan áll. Mire való ennek a népek váltókölcsönt adni? Hiszen ez a nép nem üzleti nép, nem vállalkozó. Valóban a ki ennek a népek kölcsönt adott, az nem jót tett vele, hanem a legnagyobb rosszat.

Ezeket a szomorú állapotokat mindenkinek tudja régóta. És mégis figyelmeztette valaki a népet? óvta a könnyelmű adósságinálástól? Senki! Sőt lehetek önzők, a kik úgy vélekedtek, hogy az eladósodott embertől könnyebben lehet földet vásárolni. Nem volt a népek jóakarója senki.

Hát a papság? hiszen a pap a népek atyja; az volt mindenkor, nem csak a lelkiekben, hanem mindenekben. Ha a pap észrevette, hogy hívei közül ez vagy az rossz uton van, nem nyugodott, míg azt jóuttra nem térítette. Tessék csak visszagondolni az öregbeknek, hogy mi volt ennekölte egy faluban a pap? Mindenki feltétlen bizalommal volt iránta, neki volt a legnagyobb tekintélye, a legáltalánosabb befolyása mindenfelé. Mert volna csak régen valaki részegeskedni, kocsmában fetrengeni, lebujokban egész éjjeleken át elkártyázni, könnyelmű adósságba keveredni! Az ilyen nem maradt volna meg a faluban.

Hát ma? Tudja Isten! kimondani sem igen merem, de nekem úgy jó, mintha a papnak ma itt nem lenne a kívánt hatása, elegendő befolyása a népre. Hogy mi lehet ennek az oka (ha ez így van)? én azt nem tudom. Lehet, hogy mások a viszonyok; lehet, hogy a pap nem érintkezik oly közvetlen, nem foglalkozik annyit a néppel, mint régen; lehet, hogy a népek sincs még a bizalma a pap iránt, mint a kinek a sokféle teher mellett is még ma is fizetnie kell a kópét. De lehet egyben is az oka.

Egyik paptársammal, a ki a népe nagyon szereti s a ki a nép nagyon szeret, a multakban a nép bajairól beszélve oia nyilatkozott, hogy a szabadközművesség hatása falun is megérzik. Azt mondta, hogy, Szentgyörgyről van, a hol egyesek megfordulnak és a minek a hatása észre-

vehető. Elszörnnyülködtem hallva a szabadkőműves-ségről falun a nép között. Istenem! a székelység és a szabadkőművesség! Nő még csak épen e kellett a székelynek! Valóban e kettő egymásnak való mintha csak akár egymásnak volna teremve. A székely egyszerű, őszinte, becsületes nyílt jellem és a titkos szabadkőművesség rejtelmossége! E kettő igazán talál egymással, igazán egymásnak való! Szabadkőműves székely! Hallottál ilyet? Elképzeltetesz ilyet? Azt mondják, hogy van. No, hát higgye, a ki tudja; én el sem tudom képzelni, hogy mi lehet. Szabad székelyt igen, de szabad kőműves székelyt nem.

Mindenestre nagy baj, ha a pap és hívei között nincs meg a kölcsönös szeretet, vonzalom, ha ellentét vagy épen harc van közöttük, mert ilyenkor a pap munkálkodása meg van bénítva, működése hatástalan. Pedig szomorú, de néha itt-ott van eset rá. Az meg éppen szinte közönséges számba megy, hogy a pap és az előjáróság egymással élben áll, harcban van; pedig nekik egymással kezefogva kellene működni a nép jólétén.

Segíteni kell a népet, de nem szabadkőművességgel, hanem erős tiszta fajszeretettel a kereszténység szellemében. Oda kell hatni, hogy legyen a székely tisztességes, becsületes, vallásos, erkölcsös, munkaszerető, egyszerű, takarékos és józonságú; mert ha nem ilyen, segítségére jöhet a magyar állam összes erejével, nem tud megmenteni.

Milyen rosszul esik pld. látni városokon a székely cselédség frivolságát, szemtelenségét, romlott ságát! Holott a székely természeténél fogva szemérmes. Az ilyenek nem kapták meg otthon a kellő erkölcsi alapot, nem vitték azt hazulról magukkal. Az ilyenek szegényére vannak a székely névnek, nem rokonszenvet keltenek az idegenben a székely iránt, hanem ellenszenvet.

Növelni kell a népben a munkakedvet, oda kell hatni, hogy pusztuljon az ugynevezett székely tökéletlenség, és gondoskodni kell, hogy neki való munkát kapjon. Minő szegény pld. Kolozsvárt, hogy az utcáseprők székelyek, a legépebb és erőteljesebb székelyek. Hát utcáseprőnek való a székely? hát nem kap magának valamivel nemesebb munkát, mint másnak a piszkát gyűjteni? Hiszen ez a legalsórendűbb foglalkozás, a melyet piszok népséggel szoktak végezteni.

Az egész székelymentési mozgalomnak az alap-gondolata — nagyon helyesen az, hogy a székely ne ingyenpénzt kapjon, hanem munkát, hogy dolgozva keressen pénzt. Csak hogy neki való munkáról kell gondoskodni, a mihez kedve van, a mit megszeret és a mit megbir. A vasutépítés és víz szabályozási munkák eléggé megmutatták, hogy az ilyen munkákat még nem igen tudta megked-

velni; belefogott, de aztán otthagyta és idegen munkásokat kellett sokhelyt helyébe hozatni.

Az bizonyos, hogy otthon kell a székelyt erősíteni ősi fészkében és erre módot kell találni; az állam a saját érdekében köteles idevonatkozólag minden lehetőt megtenni. A megélhetés és erősödés forrásul szolgáló munkanemű, iparvállalatok és más alkotások mellett és még előbb a jelenleg rajtavevő terheken kellene könnyíteni. Legelső sorban a kőpít kellene levennie a nyakáról, az arányosítást és tagosítást beszüntetni, azokat új alapokra fektetni úgy, hogy elegendő közhely biztosítható. Törvényileg kellene gondoskodni, hogy egy bizonyos mekkorású birtok és felszerelése ne legyen lefoglalható, arra ne lehessen végrehajtást vinni.

És sok minden egyéb még, a mit egy szuszra nem lehet elmondani a mit egy újságzikkbe nem lehet beszorítani. A közzétett levő székely kongresszus mindent összegyűjt és mindenre keres orvosszert. Bizalommal nézhetünk előre, mert ügyünk iránt meg van a jóakarat mindmúlt.

Csak hogy aztán mi se hagyjuk magunkat, hanem akarunk élni, mert ha nem akarunk, jöhet segítségünkre az egész világ, nem tud megmenteni, elveszünk.

Pál István.

„Potsa alapítvány.”

Indítvány.

— Ajánlva Háromszékvármegye törvényhatósága közgyűlésének nagybecsű figyelmébe. —

Mindnyájan tudjuk, hogy folyó évi június hó 11-én Háromszékvármegye lakossága felekezeti és nemzetiségi, osztály és rangkülönbség nélkül ünnepet ül. Ünnepe a vármegyének nagysága és kicsinye, gazdagja és szegénye. Nem hatalmi szóra, nem hivatalos sugalmazás folytán, hanem a meggyőződés, a háláérzetből ösztönözöttetve.

Nemcsak esemény, hanem valóságos csodaszámba megy, hogy valaki a főispáni székben e hatalmi pozícion 25 éven át megmaradhasson. A főispáni szék ereje egyfelől a nép osztatlan szeretetében, lelkesült támogatásában, másfelől a kormányzó hatalom feltétlen bizalmában rejlik. A ki tudja, hogy a politikai hullámok, a szönvedőlyek, az izgalmak időnként mily magasra esapkodnak; a ki tekintetbe veszi, hogy 25 év alatt kormányok mentek, kormányok jöttek, miniszterek buktak s a bársonyszéket ujak foglalták el: de vármegyénk főispánjában minden kormány rendületlenül megbízott, annak lelkét a csodával határos bámulat fogja el, hogy mikép

lehetséges ez? A tudásnak, a tapintatnak, az államférfiúi bölcseségnek, hazaszeretetnek mily nagy mértéke kellett ahhoz, hogy ez megtörténhessen? Pedig, látjuk, nem lehetetlen. A titok is kitalálható. Megfejtése következő: Főispánunk fényes állását, a belé helyezett feltétlen bizalmat nem a hatalom megtartására, hanem vármegyénk jólétének emelésére, a közigazgatás gyorsítására és tisztaságára, fájának erősítésére, a kultúra terjesztésére s a közgazdasági állapot javítására használta fel. A nép érdekében önzetlen felkarolása legbiztosabb út a nép szívéhez.

Potsa József programja: a székely fajizmosítása. Minden alkotása nagy cél szolgálatában áll. Alkotása pedig sok van s talán vármegyénkben egy intézmény sincs, mely életét, létezését ne neki köszönhetné. De munkásságának fénypontja a különböző human intézetek megteremtése. A háromszékvármegyei háziipari egyesület főipariskolája, mely a szegény sorsú leányok kezébe kenyeret ad, a „Háromszékvármegyei árva fiaszeretház” mely megmenti az elzúllástól a szegény székely árvagyermeket s visszaadja fájának, nemzetének, a háromszékvármegyei szegények menedékháza, mind-mind az ő nemes lelkének tanúbizonyságai. De kiváló része volt a Székely Mikó-Kollegiumnak s a kézdivásárhelyi római kath. algymnasiumnak főgymnasiummá fejlesztésében, a vármegyei iskolák államiasításában s a Székely Nemzeti Múzeum csarnokára szükséges pénz összegyűjtésében s e becses székely intézmény fejlesztésében, szeretettel való támogatásában. Mindez a fajszeretet megnyilvánulása, mindez a székely fajizmosítása érdekében történt.

Az előre becsátottak figyelembevételével, Háromszékvármegye közönsége háláját csak úgy róhatja le, ha határozatilag kimondja:

Abból a ritka és nevezetes alkalomból, hogy, hatálykai Potsa József v. b. t. t. es. és kir. kamarás, főispán ur ő nagyméltósága háromszéki főispáni áldásos működésének 25-ik évét betöltötte, minden tőlen szerzett örök érdemeinek elismerésül, de a háláérzet megnyilatkozása képen is a tanügyi alaptól az Eötvös-alapnál a kolozsvári Tanítók Háza javára 4000 koronás alapítványt tesz, hogy az ott szervezendő internatusban egy háromszékvármegyei tanár, tanfelügyelő, vagy tanító gyermeke vallásfelekezetre való tekintet nélkül ez alapítvány kamatának terhére bevéteztve, tanulmányait az egyetemen bevégezhesse. Az internatus egy szobája: „Potsa József szoba” s az alapítvány „Potsa József-alapítvány” nevet visel.

— s —

T Á R C Z A.

Hipnotizmus.

A hipnotizmus ma már nagy szerepet játszik az igazságszolgáltatásban. Alig van valami nagy bűnper, amelynek a tárgyalásán a védő ne hivatkoznék arra, hogy a vádlottat valószerűleg hipnotizálták, s így a büntényt be nem számítható állapotban követte el.

A védőügyvédek példájára ezután a bíróság is alkalmazni fogja a hipnotizmust, még pedig úgy, hogy egyszerűen elaltatja a makacs vádlottakat, akik mindent állhatatosan tagadnak.

Ezek a tárgyalások nem lesznek épen érdektelenek.

Elnök: Vádlott! Ön nem akarja bevallani azt, hogy egy Machin nevű leányt meggyilkolt és darabokra vagdalt?

A vádlott: Nem vallok be semmit, mert én egyáltalán nem vagdaltam szét soha senkit és semmit!

Az elnök: Vesztére sokkal gyávább volt, hogy sem öngyilkosságot követett volna el; s így az igaz-

ságszolgáltatás kezébe került. Jó, ön tagad mindent, de figyelmeztetem, hogy itt van egy tanu is, aki látta, hogy...

A vádlott: Hogy szét daraboltam a leányt?

Az elnök: Nem; a szét darabolásnál nem volt jelen; hanem látta, amikor ön a leányt egyszer az utcán megölette, s aztán látta a leányt darabokra vagdalva is... Nos, ön még mindig nem akar vallani? ... Jól van akkor hát majd más eszközököz folyamodunk... Börtönör, fogja meg a vádlottat!

A börtönör (vállon ragadja a vádlottat.)

Az elnök (az ujjait meregetve): Zzz! Zzz! Zzz! Aludjék! (A hipnotizálás megkezdődik, s a börtönör végre elereszti a vádlottat.)

Az elnök: Ah! ah! Nem szól már semmit!... Elaludt!... Na most már válaszoljon!... Akarom!

Siri hang: Igenis, elnök ur!

Az elnök: Ugy-e ön gyilkolta meg azt a Machin nevű leányt? ... Ne tagadja, mert ez ugye használna semmit; mi bizonyosak vagyunk benne, hogy ön követte el a gyilkosságot;

A siri hang: Én követtem el...

Az elnök: Tehát nem tagadja?!

A siri hang: Nem tagadom.

Az elnök: És aztán szét darabolta, mint valami csirkét... Zzz! Zzz! Aludjék!... És válaszoljon!

A siri hang! Szét daraboltam, mint valami csirkét!

Az elnök: Azt hiszem, esküdt uraim, hogy jól megy a dolog... A vádlott bevallotta a bűnét.

A vádlott (fölkel): Ami azt bizonyítja, hogy ártatlan vagyok!

Az elnök: Hallgasson, és ne beszéljen addig, amíg föl nem ébreszttem!

A vádlott: De hiszen még el sem alattott!

Az elnök: Micsoda komédia ez?

A jegyző: Elnök ur becsátatot kérek hogy a szavait félbeszakítom, de úgy látom hogy... igen csakugyan... a börtönör aludt el!

Az elnök: Mindegy... bevallott mindent!

... (Rákiált a börtönörre!) Ébredjen föl!

A vádlott (vidáman a börtönörhöz): No barátom, ha most nem itélik halálra, akkor maga igazán a szerencse gyermeke!

Alfred Capus.

Mozgó fényképek.

(Szintársulatunk női tagjai.)

Micseyné Bácskay Julcsa.

Primadonna a szó legszorosabb értelmében. Első nálunk, első volt mindig és mindmúlt. S így lelke egy

NAPI HIREK.

— **Személyi hír.** Szentkatolnai Pál István, apátkanonok, az erdélyi r. k. status nagyérdemű referense, szerdán este Kézdivásárhelyre érkezett s három napig időzött körünkben. Ez idő alatt behat vizsgálatot tartott a főgymnasium 7 osztályában; tárgyalta az újonnan építendő főgymnasium helyére vonatkozólag a status főmérnökével, Dr. Török Andor polgármesterrel s még többekkel; Urnapján végezte az ünnepélyes szent misét, vezette a körmenetet; meglátogatta a szemináriumot, stb. stb. E sok teendő között arra is keresett időt, hogy megírja lapunk, a „Székelyföld” mai száma részére azt az érdekes és tartalmas cikket, melyben a székely kérdéssről mondja el sok közvetlenséggel, figyelemre méltó nézetet. Szombaton a délutáni vonattal tovább utazott Csik-Somlyóra, a honnan június 4-ikére Nagyszebenbe megy a r. k. tanítónőképző képesítő vizsgálatára.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter György Jakab Ignác, kovásznai adóhivatali gyanakornokot a fogarasi kir. adóhivatalhoz kinevezte ideiglenes minőségű kir. adótisztte.

— **Kirendelés.** A m. kir. igazságügyminiszter Dr. Czegléd Miklós, kovásznai ügyvédet a Kézdivásárhelyi kir. ügyészség kerületébe kirendelte ügyészségi megbízottul.

— **A király szobrai.** A király tíz szobra közül, amelyeket a fővárosnak ajándékozott, kettőt kedden adott át a miniszterelnök a fővárosnak. A két szobor Zrínyi Miklóst és Bethlen Gábort ábrázolja. Az Andrássy-úti köröndön vannak felállítva; Zrínyi Miklós szobra az Andrássy-udvar előtti parkban, Bethlen Gáboré a Hübner-udvar előtti parkban. A szobor ünnepélyes átadásánál, amely esőben ment végbe, a főváros képviselőiben megjelentek Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester, Vosits Károly tanácsnok és Heuffel Adolf középítési igazgató. Széll Kálmán miniszterelnök rövid néhány szóval adta át a két szobrot Halmos János polgármesternek. Azután megbízták Vosits Károly tanácsnokot, hogy az átadásról jegyzőkönyvet szerkeszteszen. Ezzel ez ünnep véget ért.

— **Urnapiját Kézdivásárhelytől rendkívül fényes és pompával ülték meg.** Nemcsak Kézdivásárhely város, de a vidékről keresztek alatt beözönlött zöm. kath. hívók nagy serege, egy pár ezer ember vett részt a magaslatos szép ünnepen, melynek fényét nagy mértékben emelte az a kedves körülmény, hogy a szent misét Méltóságos és Főtisztelendő Pál István apátkanonok, az erdélyi róm. kath. status referense celebrálta, teljes főpapi ornatibusban s ugyancsak ő vezette a körmenetet is a főtéren Dávid Antal, Dávid István, Fejér Antal és

Vertán Venczel egyháztanácsosok által föllállított díszes oltárokhoz. Az infulás misében segédkeztek a főpapnak: Koch Sándor, Kovács Bernardin, Asbóth Viktor, Dénes Béla, Hassák Vidor, Hermann Mihály, Mártonyi Lukács, Tamási Imre, helybeli áldozó papokon kívül Balázs Ferencz torjai, Markaly Antal szentléleki, Kalit Ferencz esernátoni, Balogh Mihály polyáni plebánosok, Tunyogi Csapó Endre torjai s Karabély Rezső helybeli segédlelkészek. A nagy ünnep jelentőségét behatóan s hatásosan méltató szent beszédet Söllyom Géza gelenczei plebános tartotta. Míse közben, valamint a 4 oltárnál az áldás osztások alkalmával a királyi honvédség egy százada adott sortűzet Rápolthy Gábor főhadnagy vezetésével. A körmenet fényéhez nagyban hozzájárult mintegy 80—90 gyönyörű fehér ruhába öltözött kis leány kísérete, kiknek élén három kis leány haladt piros, fehér és zöld ruhában, a hit, remény és szeretetnek virágokból készített esinos jelvényeivel kezükben. A menyegzőt, mely alatt a hívek áldozatkészségéből most szerzett 1000 korona értékű új szentségmutatóban elhelyezett oltári szentséget hordozta a főpap, négy díszmagyar ruhás, főgymnasiumi tanuló vitte s körülötte az egyháztanács tagjai képeztek sorfalat Dr. Bánffy Zsigmond főgondnok vezetésével. A körmenetnek, melynek rendezésében Tamási plebános fáradságot nem ismerő buzgalmat fejtett ki, az idő is, mely napokon át esős volt, nagyon kedvezett s így az egész ünnep lefolyása méltó volt a nagy naphoz. Délben 1 órakor mintegy 40 terítékű gazdag ebéd volt a minorita konvent vendégszerető asztalánál, melyre városunk intelligenciájából mintegy 20-an vettek részt.

— **Hivatalos vizsgálat.** Dr. Ternovszky Béla a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke a királyi törvényszék és járásbírósg megvizsgálása végett május 30-án Kézdivásárhelyre érkezett.

— **Színészet Kézdivásárhelyen.** Micsey F. György igazgatónak kitűnő művészi erőkből álló nagy színtársulata szombaton Kézdivásárhelyre érkezett s másnap, június hó 1-én (vasárnap) este meg is kezdte előadásai sorozatát a „San-Toy” című jeles szindarabbal. Micsey F. György társulata utóbb Nagyszebenben, Déván és Sepsiszentgyörgyön működött mindenütt fényes erkölcsi és anyagi sikert aratva. Hisszük, hogy városunk műpártoló közönsége is megérdemelt támogatásában fogja részesíteni a derék társulatot.

— **Az Unió.** Az urnapi körmenet alkalmával történt Kézdivásárhelyen. A körmeneten résztvett mintegy 80 fehér ruhás leány élén volt három kis leány; közülök az egyik piros, a középső fehér, a harmadik zöld ruhában, kezükben a hitnek fehér, a reménynek zöld, a szeretetnek piros-színű jelvényeivel. Meglátja a három leánykát egy torjai székely atyafi s oda mondja szomszédjának csendesen: „Látod-e

te mégis van valahára unió!” A szomszéd felvilágosítja az atyafit, hogy nem az uniót, hanem a hitet, a reményt és a szeretetet jelképezi a három kis leány. E közben az oltárnál felhangzik a Kovács tanár hatalmas hangján, szép magyarsággal a János evangéliuma. A székely atyafi hirtelen oldalra bóki a szomszédját s oda mondja: „Nó ugy-e mondtam, hogy az az uniót jelenti az... Nem hallja-e kend, hogy milyen szépen éneklí a pap a „Kossuth evangéliumát?”

— **Gazdák figyelmebe.** Tudomására hozom azon gazdáknak, kik az 1895-ik évben a szegedi kender- és lenfonógyár részére kenderet termeltek és a beszállított kenderköröért kifizetve nincsenek, hogy a vármegyei gazdasági bizottság pénztárában e célra 220 K. 20 f. le van téve. Ezen összegből jelentkezők igazolt követeléseiknek megfelelőleg aránylagos kártérítésben részesülnek. Ennek alapján közhírré teszem, hogy mindazon termelők, kik a beszállított kenderköröért kifizetve nincsenek és ezen aránylagos kifizetésben részesülni kívánnak, követelésüket a folyó évi június hó 15-ig ide jeltensék be s egyúttal követeléseiket igazolják. Háromszékvármegye gazdasági bizottságának Sepsiszent-Györgyön, 1902. évi május hó 11-én tartott üléséből. Potsa József, főispán.

Levelezés.

Kovácsna, 1902. május 25.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az itteni fürdőigazgatóság a fürdők érdekében eddig elég sok okos dolgot mivelt. A legutóbb azonban egy olyan javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, melyet szó nélkül nem hagyhatunk.

Azt javasolta ugyanis az igazgatóság a közgyűlésnek, hogy a fürdő idejére egy idegen zenekart, a bánfihunyadit szerződtesse a közgyűlés. Hát ez a dolog egyáltalán nem méltányos. Itt volt a közgyűlésen egy székely zenekar Kézdivásárhelyről, a Bodor Lajka zenekara, mely most a Gagyó Géza karmestersége alatt egyike a vidék legjobb zenekarainak. Ez a zenekar pompásan játszik, hallottuk, ismerjük s ezzel szemben a vezérigazgató ur egy teljesen ismeretlen zenekart hozott javaslatba, mely ennél jobb nem lehet, de messzünne jövőn ide drágább is a Kézdivásárhelyinél. Nem lehet érteni, hogy egy ismeretlen idegenért mért mellőzték az ismert, Kézdivásárhelyi és vidéki közkezdveltségnek örvendő, székely zenekart. Különben a jövő meg fogja mutatni, hogy kinek van igaza s hogy helyes, méltányos volt-e az idegenekért a székely zenekart mellőzni.

Kovácsnai.

beforrt a deszkával. Hiába környezte fény, jó mód a férje oldalán; visszasírta közénk a közös muzsa. Most férjével együtt — nagy anyagi áldozatok árán — a vidéki színészet fölvirágoztatásán buzgólkodnak. — Mint énekesnőt, nem a mai secessió áramlat tette nagygyá, koristánból küzdötte fel magát pikk-auf a Népszínházig. Egy nagy hibája van: ritkán játszik. Pedig a közönség is szereti úgy, mint a férje, de hát hiába, ha mindig azt éneklí:

„Csak az uram szeretem,
Csak az övé a szívem...”

Hevesi Janka.

Énekesnő. Az ország legnagyobb színpadjain működött. Volt huzamosabb ideig a Népszínház énekesnője. Szereti a tapsot, — a savanyu vizet, — a régi klasszikus operetteket. Nem szereti a szivarfüstöt, — a kivágott cipőt és a — kézi munkát. Kedvencz nótája:

„Valamit sugok magának:
Válasszon meg a babájának.”

Sziklay Blanka.

Énekesnő. Szép is, fiatal is. Röviden adogatja a szót, de csattanósan. Szereti a szép kalapokat, a lilaszín ruhákat. Nem szereti az alacsony embereket és a politikát. Kedvencz nótája:

„Ha már enyém a szíved,
Hűségül mit kívánsz?...”

Turi Mariska.

Énekesnő. Szereti a... (ejnye, majd elosusztott a nyelvem!) Szeret mindenkit, szereti mindenki. (Még a pályatársai is!) Imádja a pltykát és a fehér kávét... Meg a bur generálisokat. Nem szereti a japán táncot, az orosz theát és a kínai mandarinokat. Kedvencz nótája:

„Hej!... minek is van szerelem a világon...”

Koltay Szeréna.

Naiva és énekesnő. Szép is, jó is; de nem elég naiv. Ügyes subrette. Eleven és pajkos. Szereti a táncot, a zenét... a sugót. Nem szereti: a képes Budapestet, az apró hirdetést és a színházi titkárokat. Kedvencz nótája:

„Pesten jártam iskolába... kukk.
Térdig jártam a rózsába... kukk.”

Vécsey Ilona.

Hősnő. Délézeg, sugár alak, erős, színes organum. Tekintete hétköznapiakon réveteg és szenvedő. Vasárnapokon kíváncsi, szinte mindenkit feleletre provócál: Nos, hogy játszottam a múlt héten? Különben szeszélyes, mint minden drámai primadonna.

Szereti a verseket, a bókákat és a prágai sonkát. Nem szereti a komikusokat, a borult időt és a sárga cipőt. Kedvencz nótája:

„Nagypénteken mossza holló a fiát,
Ez a világ kigyót, békát rám kiált!”

Sz. Kendi Boriska.

Szende. Vigjátéki subrette. Intelligens, kiforrt színésznő, egyike a társulat legszebb asszonyainak. Szereti a zenét, a táncot. Nem szereti a viczinalis vonatokat és a biciklit. Kedvencz nótája:

„A regimentet áthelyezték,
A regimentért szörnyű kár...”

Gerő Ida.

Komika. Fiatal is, szép is. Hivatott színésznő. Kedves, behizelgő, mély basszus hangja van. Szereti a tapló sapkát, a vendéglői kosztot; nem szereti a gyerek sirást és a világos harisnyákat. Kedvencz nótája:

„Zsindelyezik a kaszárnya tetejét,
Mind elvitték a legények elejét...”

(Folyt. köv.)

H i r d e t é s e k.

Szám. 7490/901. t.lkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint t.lkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd kézdivásárhelyi lakos által képviselt Török Sándor és neje Vargyasi Rozáli kezdivásárhelyi lakosnak végrehajtás árverés joghatályával bíró önkéntes árverési kérelme következtében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Ikafalván fekvő Török Sándor és neje Vargyasi Rozának az ikafalvi 752. sz. t.jkvben A + 1446. hrsz. ingatlanra 35 kor., az 1166/2. hrsz. ingatlanra 38 kor., az 1177. hrsz. ingatlanra 19 kor., a 35/1. hrsz. ingatlanra a Dónes Balázs javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül 5 kor., az 1166/1. ingatlanra az id. Gál Mózes és neje Erőss Anna javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül 39 kor., 282. 283. hrsz. ingatlanra 120 kor., a 284. 285. hrsz. ingatlanra 320 kor., 470. 608/1. hrsz. ingatlanra 6 kor., 581/2. hrsz. ingatlanra 23 kor., 1042. hrsz. ingatlanra 34 kor., 1049. hrsz. ingatlanra 12 kor., 1106. hrsz. ingatlanra 42 kor., 1257/1. hrsz. ingatlanra 202 kor., 1803. hrsz. ingatlanra 134 kor., 1528. hrsz. ingatlanra 109 kor., 1737. hrsz. ingatlanra 65 kor., 1868. hrsz. ingatlanra 43 kor., 2587. hrsz. ingatlanra 69 kor., 2653. hrsz. ingatlanra 92 kor., 2705. hrsz. ingatlanra 34 kor., 2985/1. hrsz. ingatlanra 2 kor., 843. hrsz. ingatlanra 60 kor., 1257/2. hrsz. ingatlanra 202 kor., a 610. sz. t.jkvben A + 2102. hrsz. ingatlanra 176 kor., 895/1. hrsz. ingatlanra 803 kor., a 733. 734. 735. hrsz. ingatlanra 73 kor., Török Sándorné Vargyasi Rozáliának az ikafalvi 73. sz. t.jkvben A + alatt foglalt 1176. hrsz. ingatlanra 89 kor., 1179. hrsz. ingatlanra 8 kor., 2565. hrsz. ingatlanra 259 kor. Török Sándornak az ikafalvi 681 sz. t.jkvben A + a. foglalt 2611/1. hrsz. ingatlanra 64 kor., 1553. hrsz. ingatlanra 130 korona, 1600. hrsz. ingatlanra 52 kor., 2235. hrsz. ingatlanra 87 kor., 1178. hrsz. ingatlanra 35 kor., a 961. sz. t.jkvben A + 1003. hrsz. ingatlanra 130 kor., 1257³/1. hrsz. ingatlanra 202 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi június hó 13 ik napján délelőtti 9 órakor Ikafalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. j.-bíróság, mint t.lkvi. hatóság. Kézdivásárhelyi, 1901. évi decz. hó 2 an.

Dr. Nagy E Pál albiró helyett:
Dr. Haán Béla,
kir. tszéki bíró.

Sz. 7795/1901.
t.lkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd által képviselt Dávid Gyula kereskedő kézdivásárhelyi lakos végrehajtónak Jancsó Mózes, István fiai kézdivásárhelyi lakos végrehajtást szenvedett 64 K. 32 f. tőkekövelés s jár. iránti végrehajtási ügyében, a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Kézdi Vásárhelyt fekvő, kézdivásárhelyi kantai 264 sz. t.jkvben A + 865/1. hrsz. ingatlanra 7 K., 1246. 1247. hrsz. ingatlanra 1 K., 1249. hrsz. ingatlanra 1200 K., 1251. hrsz. ingatlanra 400 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi június hó 16-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

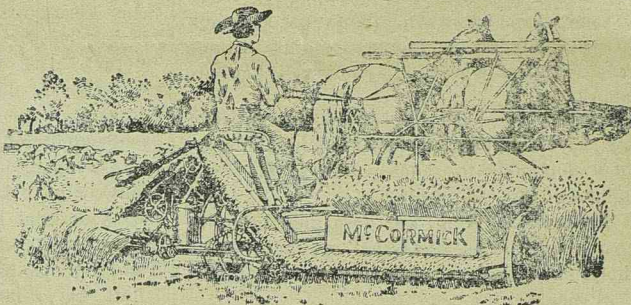
K.-Vásárhelyt, 1902. évi december hó 14-ik napján.

Dr. Nagy,
kir. tsz. albiró.

Mc Cormick Harvesting Maschine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

Kéveköti aratógép,
Fűkaszálógép,
Köszörűkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

Willia n J. Stillman

Budapest,

igazgató.

V. ker., Váci-ut 30. sz.

(48. 12-18.)

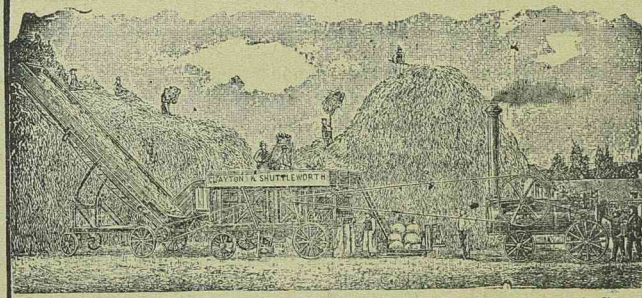
Évi termelés: 362000 gép.

Cayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

2¹/₂ és 12 lóerőig, szalmakaszalók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, zecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint natta ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le legnagyobb locomobil- és cséplőgép gyára.

(496. -18)

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

